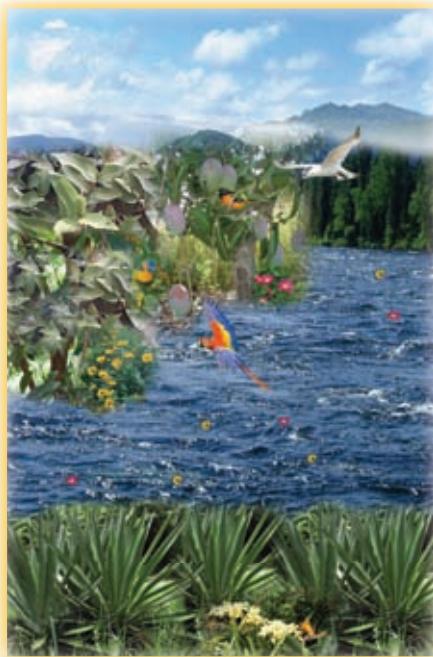

କୃଷ୍ଣମି ହିତେ; ଗନ୍ଧ ଗଲା

ନଦୀ

ପଶ୍ୟ, ଇଦୁ ଚିତ୍ରମ् ।

ଏକା ନଦୀ ମହତିଂ ଜଳଧାରାଂ ଧୃତ୍ଵା ପ୍ରବହତି । ଜଳଧାରା ତୀରଂ ଉପେତ୍ୟ ପୁଷ୍ପାଣି ଗୃହୀତ୍ୱା ନଦୀମେଵ ଅର୍ପ୍ୟତି । ପୁଷ୍ପାଣି ନଦୀଂ ରଞ୍ଜଯିତ୍ୱା ଜଳଧାର୍ୟା ସାର୍ଧ କ୍ରୀଡ଼-ନିତ ଇବ ଦୂର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ । ତାନି ଵୃକ୍ଷାଭ୍ୟାଂ ପତିତ୍ୱା ଜଳଧାରାଂ ନଦୀଂ ଚ ଅଲଂକୃତ୍ୟ ଇତସ୍ତତ: ଚଲନ୍ତି । ଜଳଧାରା ଵୃକ୍ଷକାଣ୍ଡ୍ୟୋ: ମଧ୍ୟତ: ପୂର୍ଯ୍ୟିତ୍ୱା ପ୍ରବହତି । ଚତ୍ଵାର: ବିହଗା: ତର୍ତ୍ତୁଣାଂ ଅନ୍ତରେ ଡୟିତ୍ୱା ଉଚ୍ଚୈ: ରଵିତ୍ୱା ଇତସ୍ତତ: ପ୍ରେକ୍ଷ୍ୟନିତ । ତେ ଭୀତ୍ୱା ନଦ୍ନତୀତି ମନ୍ୟେ । ନଦୀ ଭୂମିଂ ପୋଷ୍ୟିତ୍ୱା ଗ୍ରୀଷ୍ମମଂ ଅପନୁଦ୍ୟ ଜନାନାଂ ମହଦୁପକାରଂ କୃତ୍ୱା ସ୍ୟନ୍ଦରିତି ॥

सर्वे न सुगुणाः न च अपि निर्गुणाः । सुगुणत्वम् एव निर्गुणत्वं च क्रियासु
विद्यते एव ।

दोषोऽप्यस्ति गुणोऽप्यस्ति - निर्दोषो नैव जायते ।
सुकुमारस्य पद्मस्य - नालो भवति कर्कशः ॥

14.1 श्रीयाकारकम्

1. मैति तेष्टद्य इबीद् नगा कीयविन्नन्.
2. शैत्रुय चमग चहाद्यमिन् मैति तेष्टद्येति दृक्त्वेवन चियल्पु छुर्वत्तिया आद् उप्रथागेन
उद्दिष्ट्वृवक्त्वं चक्षयन्नन्.
3. शैम छुर्वत्तिया आद्वल अर्पल लिया दक्षविन्नन्.

14.1 अहायाजय

अहन तेकाप्तु त्वल दै अैति छुर्वत्तियापाद् शुद्धश्च लेज येदा वाक्यवल षिष्ठान्न
छुर्वविन्नन्. चमिछुर्वन्न कल वाक्य चिंहल्लयत नगन्नन्.

१. श्रामणेराः परिवेण कक्ष्यां रचयन्ति ।
२. अन्ये श्रामणेराः च पुस्तकानि परिवेणम् आगच्छन्ति ।
३. ते गुरुं पाठान् पठन्ति ।
४. एकः शिष्यः गुरोः उपदेशं एकं श्लोकं मधुरं गायति ।
५. सर्वे तं श्लोकं पुनः पुस्तके प्रतिलिखन्ति ।
६. ते श्लोकद्वयं गुरुं दर्शयन्ति ।
७. गुरुः तानि प्रतिलेखनानि निरवद्यं शिष्यान् प्रतियच्छति ।
८. श्रामणेराः स्वीयेषु प्रतिलेखनेषु निरवद्यभावं तुष्यन्ति ।
९. आचार्यः तेभ्यः उपदेशान् तान् शंसति ।
१०. शिष्याः गुरोः उपदेशान् मनसि गुरुं नमन्ति ।

दत्ता	ज्ञात्वा	कृत्वा	गत्वा	गृहीत्वा	धृत्वा	गीत्वा	प्रतिलिप्य	श्रुत्वा	नत्वा
-------	----------	--------	-------	----------	--------	--------	------------	----------	-------

ઈਪකारक ॲ

ନାମେଣ୍ଡ

ଏକ	- ଥିବୁ	ଗ୍ରୀଷ୍ମ	- ଶ୍ରୀଶ୍ରୀମଦ୍/ଶ୍ରୀମତୀ
ଜନ	- ମନୀଙ୍କ	ଅବସ୍ଥା	- ଧୂମ୍ଫଳିତ
ଜଳଧାରା	- ଦ୍ୟକ୍ଷଣା	ମହତ୍	- ମହନ୍ ପ୍ରୀ/ମିଳାଳ
ତୀର	- ଛୁଟୁର	ଉପକାର	- ଲୋକିତ
ବୃକ୍ଷ	- ଗଢ଼	ସତ୍ୟ	- ଧୈତିନ
କାଣ୍ଡ	- ଗଣେଷ କଣ୍ଡ	ଉପଦ୍ରବ	- ପିତା/ଧନତୁର
ମଧ୍ୟ	- ମେଦ୍	ପ୍ରତ୍ୟ୍ୟ	- ହେତୁତ/କାରଣ୍ୟ
ଚତୁର୍	- ହତର	ବହୁ	- ବୋହେମ୍
ବିହୁ	- କୁର୍ରାଳ୍	ସର୍ବ	- ଜିଯାଲ୍
ସୁଗୁଣତ୍ୱ	- ଯହ ଗତିଗୁଣ ଧୂତି ବିବ	ଭୂମି	- ବିମ/ବେଶାଲୋତ
ଅନ୍ତର	- ଧତର	ନିର୍ଗୁଣ	- ନରକ ଗତିଗୁଣ

କ୍ରିୟାୱ୍ୟାପ୍ଦ

ପ୍ରୀଣ୍ୟତି	- ଜନ୍ମିତ୍ର କରଦି	ଅବଚିନାତି	- କବି ରଜେକରଦି
ଯଚ୍ଛତି	- ଦେଖି	ରକ୍ଷତି	- ରକ୍ଷି
ପ୍ରବୋଧ୍ୟତି	- ଧୂମ୍ଫଳ କରିବାକି	ଦେଶ୍ୟତି	- ଦେଶନା କରଦି/ଦେଖିବାକି
ତୁଷ୍ୟତି	- ଜନ୍ମିତ୍ର ଲେଖି	ୟାତି	- ଯାଦି
ତୋଷ୍ୟତି	- ଜନ୍ମିତ୍ର କରିବାକି	ଆୟାତି	- ଥିଲି
କ୍ରିୟାତି	- ମିଳ କରିବାକି	ଖନତି	- ହାରଦି
ତୁଷ୍ୟତି	- ଜନ୍ମିତ୍ର ଲେଖି	ଉପେତି	- ଥିଲେବେଳି
ଅର୍ପ୍ୟତି	- ଆମିନେଖି	ପ୍ରେକ୍ଷ୍ୟତି	- ବାଲି
ଅଲଂକରୋତି	- ଅଲଂକାର କରଦି		
ରଙ୍ଗ୍ୟତି	- ଅଲଂକାର କରଦି		
ଅପନୁଦିତି	- ଦୂର୍ଦେଶ କରଦି		

ଶାନୈ: - ଜେମିନ୍ ପ୍ରତି - କର୍ମ/ଲେନ,

सम्भाषणम्

- आचार्यः** - सुप्रभातम् ।
- शिष्याः** - सुप्रभातम् आचार्य ।
- आचार्यः** - किं सर्वे अपि पाठं पठित्वा आगतवन्तः ?
- शिष्याः** - आम, आचार्य, वयं पाठं पठित्वा एकम् अभ्यासं लिखित्वा च आगच्छाम ।
- आचार्यः** - विनीत, किं त्वम् ?
- विनीतः** - आचार्य, अहं ह्यः परित्राणदेशनं गत्वा सप्तसूत्राणि एव देशयित्वा निद्राम् अलब्ध्वा प्रातः एव प्रतिआगच्छम् । तस्मात् पाठं अपद्य अक्षराणि प्रतिलिप्य एव आगतः अस्मि ।
- आचार्यः** - श्वः त्वं पूर्वेद्युः स्वीकृत्य तत्र प्रथमम् अभ्यासं रचयित्वा मां दर्शय । किम् अन्ये ? कुत्र सुधीरः ।
- सुबोधिः** - स तस्य अभ्यासपुस्तकं मह्यं दत्वा, हेतुं च उक्तवा, परिवेणाधिपतेः नियोगेन दानमयपुण्यक्रियां गतवान् ।

- आचार्यः - अद्य अहं युष्माकं पुस्तकानि गृहीत्वा सावद्यं निरवद्यं च दर्शयित्वा आनयामि । इदानीं यूयं त्रयः त्रयः भूत्वा, मया पृच्छमानान् प्रश्नान् सावधानं श्रुत्वा प्रतिउत्तरानि गवेषयथ ।
- विमलः - उपाध्याय, अद्य नास्ति शान्तः । स तस्य ग्रामे बन्धोः पांशुकूलं इति तत्र गतवान् । तेन अस्माकं खण्डे एकः उनः ।
- आचार्यः - न हि न हि, यदि कार्यं सफलं भवेत्, द्वौ अपि प्रमाणौ । एकं प्रदीपं अपि एकं चन्द्रः अपि अन्धकारं नाशयित्वा, आलोकं ददाति । अतः युवां प्रश्नान् गृहीत्वा सम्यक् विचिन्त्य गवेषयित्वा च विसर्जणानि अभ्यास पुस्तके लिखथः । यूयम् अपि शास्त्रेषु गौरवेण सम्यक् अधीत्य ज्ञानप्रदीपो भूत्वा श्री लङ्घां समुद्भासयथः ।
- शिष्याः - आम, उपाध्याय, वयं सर्वे अपि तथा उद्युक्तताः भविष्यामः ।

14.2 क्षिण्याकारकम्

1. वर्तीन विषयेन अन्तिमेये चियल्लैदेना जंवादेये केवलज्जे वेदा गेना गुरैत्यमा उट्टीर्णेये इवाद् नागा जंवादेयेहि येदेनान् ।
2. उहत जंवादय अग्निर्णन् अहत दृक्षेवेन वाक्या और्वक्षिया जहित वाक्या एवत् बरवा देवनागरी अक्षरिन् लियनान् । गुरैत्यमा गेये उपदेष्जे हा आद्यार लबा गेनान् ।
३. शिष्याः पाठान् पठन्ति, कक्ष्यां आगच्छन्ति ।
४. अहं पाठं पठामि, एकम् अभ्यासं लिखामि ।
५. एकः शिष्यः तथा अकरोत्, कक्ष्यां न आगतवान् ।
६. कः परित्राणदेशनम् अगच्छत्, निदां नालभत् च ?
७. विनीतः सप्तसूत्राणि अदेशयत्, अक्षराणि प्रत्यलिखत् ।
८. अहं प्रतिलेखनं करोमि, गुरुं दर्शयामि ।
९. कः लेखनपुस्तकं शिष्याय ददाति, हेतुं च कथयति, कक्ष्यां न गच्छति ?

८. आचार्यः पुस्तकानि गृह्णाति , सावद्यं निरवद्यं च दर्शयति ।
९. छात्राः सम्यक् श्रुणवन्ति , प्रत्युत्तराणि ददन्ति , तुष्यन्ति च ।
१०. शान्तः स्वग्रामे पांशुकूलम् इति जानाति , दूरं गच्छति ।
११. चन्द्रः अन्धकारं नाशयति , आलोकं ददाति ।
१२. शिष्यौ प्रश्नान् सम्यग् अचिन्तयताम् , अवदताम् ।

14.2 અહિંકાર

1. અહત ચિહ્નનો ચિંહીકારન લાકું ચિંહલયથી નાળનોન.

१. श्रामणेरा: ग्रामं गत्वा पिण्डाय चरन्ति ।
२. बालकाः क्रीडित्वा गृहान् प्रतिगच्छन्ति ।
३. वृषभः भारं धृत्वा शनैः शनैः याति ।
४. माता मोदकान् दत्वा बालकान् प्रीणयति ।
५. शिष्याः नद्यायां स्नात्वा विहारं आयान्ति ।
६. दायकः पुस्तकानि क्रीत्वा श्रामणेरेभ्यः यच्छति ।
७. यूयं बुद्धं वन्दित्वा परित्राणं पठत ।
८. गजाः नद्यायाः जलं पीत्वा वनं गच्छन्ति ।
९. रविः उदेत्य सत्त्वान् प्रबोधयति ।
१०. मनुष्याः स्नानकूपे स्नात्वा पूजाभूमिं गत्वा देवान् पूजयन्ति ।

2. અહત દુકીલેના ચિંહલ લાકું ચિંહીકારનયથી નાગા દેવાના નાગરી અકૃતિનું લિયનોન.

1. મમ રૂરૈ હિતીયનું વૈદ્ય પ્રીતીલેનાર યત્ત.
2. અતે દુહમી દેસા તનયા ચતુર્વુ કરમુ.
3. કુમરીયેં દ્વારા તેની માટે કબિં રસ્યેની કરતી.
4. ચન્દ્રસ્પર્શયેં પાલિનું વૈલુકી પન્દિતીલે રકીતી.
5. અંજેચીનાયેં ગ્રુઝાર રવના કોઠ હાજાનું પેંશણય કરતી.

6. ಮಂತ್ರ ಅಪ ಪೋಷಣಯ ಕೊಡ ಯಕ ಗನೀ.
7. ವೆಲೆನೀಡು ರಥಯೆಹಿ ಬಬ್ರಿ ಪ್ರರ್ವಾಗೆನ ನಗರಯಿ ಯಡಿ.
8. ಜಾಮಣೇರ ಹಿತಿವರ್ತ ಅಲಂಕಾರ ಮಲ್ ಉದ್ಯನಕ್ ದ್ವಿ ಶಿಹಿ ಸೈರಿಸರಹಿ.
9. ದ್ವಾನಪತ್ರಿಯ ಮಾರ್ಪಿಯನ್ ಸಿಹಿಕರ ದನ್ ದೆಡಿ.
10. ಗಾಯಕಯ ಹಿಯಕ್ ಗಯ ಶನಯ ಸತ್ಯಾಪಿ ಕರಡಿ.

ಅತಿರೇಕ ಉಪಕಾರಕ ಪದ

ನಾಮಪದ

ಅಸ್ಮದ್	- ಅಪ	ಪಿಣ್ಡ	- ಪಿಟ್ಟ/ಆಖಾರ
ವಾಣಿಜ	- ವೆಲೆಳ್ಳ	ಮೋದಕ	- ರಜಕ್ವಾಲೀಲಿ
ಪರಿತ್ರಾಣ	- ಶಿರಿತ	ರವಿ	- ಹಿರ್ವ
ಸ್ನಾನಕ್ರೂಪ	- ನಾನ ಲೀಡ	ಗ್ರಂಥ	- ಗ್ರಹಂತಿ/ಹೋತ್
ಕ್ರಿಯಾ	- ಕ್ರಿಯಾವನ್/ಕಂಪ್ಯೂಟ್	ನಾಲ್	- ದಣ್ಣಬಿ
ದೋಷ	- ದೋಷ್/ವ್ಯಾರ್ದಿ	ಕರ್ಕಶಾ	- ರಶ
ನಿರ್ದೋಷ	- ನಿದೋಷ್/ನಿವ್ಯಾರ್ದಿ	ಸುಕುಮಾರ	- ಶಿಪ್ಪಂಗ್ಲಿ
ಅನ್ಯ	- ಅನೆಹಾಕ್	ಮಧುರ	- ತಿಹಿರಿ
ನಿರವಯ	- ನಿವ್ಯಾರ್ದಿ	ಪ್ರತಿಲೇಖನ	- ಶಿರಿಪನ್ ಲಿವೀಲ
ನಿರವಯಭಾವ	- ನಿವ್ಯಾರ್ದಿ ಎಲ	ಸ್ವೀಯ	- ನಾಮಾರ್ಥ ಅಯತ್
ವಿಸರ್ಜಣಾನಿ	- ಶಿಲ್ಪಿವರ್ತ		

ಕ್ರಿಯಾಪದ

ಸ್ಯಂದ್ತೆ	- ಗಲ್ಲಾ ಬಟಿ	ವಿಘತೆ	- ದ್ವಿಕ್ಷಂಬಾ ಲೇವೆ/ವಿಧಂಬಾ ಲೆವಿ
ಪ್ರತ್ಯಾಗಂಢಿತಿ	- ಆಪಣ್ಣ ಶಿಡಿ	ದೃಷ್ಯತೆ	- ದ್ವಿಕ್ಷಂಬಾ ಲೇವೆ
ಜಾಯತೆ	- ಟಿಪ್ಪದ್ದಿ	ಚಲನಿತ	- ಹೈಕ್ವಿರೆಡಿ/ಯಡಿ
ಪ್ರವಹತಿ	- ಗಲ್ಲಾ ಯಡಿ	ರಚಯತಿ	- ಶಿಲ್ಪಿಯೆಲ ಕರಡಿ
ಮನ್ಯತೆ	- ಸಿನಟಿ	ಪ್ರತಿಲಿಖಿತಿ	- ಶಿರಿಪನ್ ಲಿಯಡಿ/ನ್ಯಾಲಿನ ಲಿಯಡಿ
ದರ್ಶಯತಿ	- ಪೆನ್ಫ್ವಡಿ	ಪ್ರತಿಯಂಢಿತಿ	- ಆಪಣ್ಣ ದೆಡಿ
ಶಂಸತಿ	- ಪ್ರಾಗಂಜ್ಯ ಕರಡಿ	ಸಮುದ್ರಾಸಯತಿ	- ಎಬಲ್ವಡಿ

නිපාතපද

ප්‍රූහ:	- නැවත	ඹ	- වගේ/මෙන්
පරමු	- තවද්/එසේ ම	සහ	- සමග
उच්ච්යෑ:	- උස් හඩින්	ඹත: තත:	- ඒ මේ අත
අපි	- ද	කින්තු	- නමුත්/එසේ ව්‍යවත්
තथා	- එසේ	ඹති	- යනු/යැයි/බව
න	- නැත්/නොවේ	ඹව	- මෙන් ම/ම/මැයි
න ඹව	- නොවේම ය		

භාවිතයට

නක්ෂත්‍රාණාं බුෂණं ඡන්දෝ නාරීණාं බුෂණं පති: ।
පුථිව්‍යා බුෂණ රාජා විතා සර්වස්‍ය බුෂණම् ॥

තරුවලට ආහරණය සඳු ය. (සඳු නිසා තරු බබලයි). කාන්තාවන්ට ආහරණය ස්වාමී පුරුෂයා ය. පොලොවට ආහරණය රජ්‍යය. සැමට ම ආහරණය වන්නේ දැනුමයි.